

ABONAMENT

Un an
6 luni
3 luni

Redacția și ad-
ministrația Arad,
Bulevard. Regina
Maria 12. Etaj I.

1927
Octombrie

Luna Nouă

Organ al Partidului Național-Liberal.

Anul IV. — N-rul 44

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad 9 Octombrie 1927.

A face să suferă
țara pentru ambiții-
nile personale ale unor
șefi politici, este o
crimă.

Mentalitate nenorocită.

Dacă la capătul guvernării trecute, a partidului liberal, s'a dat o luptă îndârjită la toate alegerile: administrative, ori la camerele profesionale — o înțelegem. Fiecare partid își activa toate influențele și își mobiliza toate rezervele, pentru a da expresie puterii, de care dispune, în nădejdea de a putea impresiona cercurile superioare. Înțelegem acele intenții, dar nu justificăm scopul de a țări pe teren politic orice acțiune publică, pentru că în acestfel rostul lor devărat se denaturează și se compromite ținta originală. În definitiv nici consiliile comunale, nici ale Camerelor profesionale nu au chemarea de a satisface ambițiile cutărui partid ori grupări politice, ci de a satisface nevoi de interes public.

După ce ai pierdut lupta finală, însemnează să tragi toate consecințele ce ți le impune situația, căci continuarea unei lupte de guerilă, denotă o inferioritate de concepții, un africanism. A continua o luptă fără șanse, însemnează să risipești energii și să te compromiți definitiv în fața publicului, silit a trage, din luptele tale, zadarnice, concluzia, că nici tu individul, nici tabăra politică din care faci parte, nu sunteți capabili, decât de eșecuri.

Un consiliu ales va avea să reprezinte și apere interesele obștești, ori acest lucru îl poate face numai printr-o colaborare armonică cu autoritățile publice, cari la rândul lor reprezintă guvernul. Când însă în acel Consiliu sunt alese persoane expuse în politica militantă de partid, și când partidul din care fac parte este partid advers celui dela cârmă, este exclusă o colaborare. Este posibilă o colaborare numai cu persoane bineintenționate față de programul de activitate al guvernului, indiferent că sunt membri ai partidului guvernamental, ori sunt persoane neînregistrate în politică; o colaborare însă cu dușmanii, cari și-au făcut profesiune din luptele politice și cari în orbirea lor sectară, rup și relațiunile de căciulă evitând să te mai salute, este imposibilă. Cine nu recunoaște acest lucru nu e sincer.

Și așa stând lucrurile, cine va purta urmările? Publicul?

Dar dacă partidele din care fac parte persoanele, cari compun asemenea consilii, nu înțeleg a trage consecințele impuse, ci suprapunând interesele de partid, celor generale ale țării, persistă într-o atitudine de sabotare, publicul mare ar trebui să acționeze, și să nu tolereze perpetuarea unei activități distructive. Publicul ar trebui să înțeleagă, că indiferentismul, ce ți arată

față de frământările neputincioase a unor partide și grupări politice, de vecinică opoziție, este păgubitor pentru interesele obștești. A lăsa ca pentru menajarea ambițiilor unor șefi politici, să suferă țara, este o crimă.

Dela unirea noastră au trecut 9 ani. La diferite prilejuri am făcut constatări amare, despre ceea ce trebuia să se facă și nu s'a făcut în interesul restabilirii în drepturile sale a românismului, în aceste regiuni, cu o configurație etnică atât de diformă, moștenită dela unguri. Apoi s'a făcut constatarea, devenită banală, — că am progresat prea puțin pe drumul consolidării interne. Zilnic auzim atâtea nemulțumiri, cari urmează a fi satisfăcute. Și în astfel de împrejurări găsim încă atâți români înconștienți, cu bizare noțiuni despre îndatoririle cetățenești, cari înțeleg a băga bețe în roatele carului guvernului, ale unicului partid politic, care a dat dovezi de pricepere în muncă constructivă. Prin această acțiune nepatriotică întârziem și mai mult acțiunea consolidării interne a țării.

Unica explicație a acestor atitudini neînțelese, o găsim numai în mentalitatea distructivă moștenită din era ungară, de care încă mulți români nu s'au putut lăpăda. Aceea blăstămată mentalitate face încă ravagii, căci împiedică formarea unei concepții constructive cetățenești. Vedem îmbogățindu-se sub ochii noștri atâți strelni, iar românii fac politică, cum arătarăm mai sus, zădărniciindu-se unul pe altul, în munca lor productivă.

Aceasta mentalitate determină și pe actualul Consiliu comunal al orașului Arad să-și păstreze locul, fără să-l jeneze faptul că dintre 3 guverne, ce l-a avut țara în anul acesta, nici unul nu s'a putut decide a-l aproba bugetul. (Ba da acum în urmă).

Într-o nouă lună orașul nostru continuă a avea un regim de provizorat, din care decurg atâtea pagube pentru oraș. Pe consiliul actual nu-l impresionează nici faptul, că a luat locul unui Consiliu legal ales, și arbitrar disolvat; acest fapt neconstituind pentru niște persoane cari stau în tovărășia comuniștilor, nici un scrupul. Nici deținerea postului de primar din partea unui renegeat nu-l impresionează, lucru principal e să facă piederă guvernului și să încasseze diurne.

Afurisită mentalitate!

DESCHIDEREA PARLAMENTULUI

Parlamentul își va începe lucrările în sesiune ordinară, conform prevederilor Constituției, la 15 Octombrie 1927.

O măsură înțeleaptă.

Cu toți știm că cu ocazia inundațiilor de la Crăciunul de acum doi ani cinstiții negustori de lume din binecuvântatul municipiu al Aradului, au scumpit lemnele cu 2000—3000 lei la vagon — atunci când era 2000 lei vagonul de lemne.

Impresionat de această speculă enormă D-l Ing. Piso directorul regional silvic din Arad a hotărât înființarea unui depozit de lemne, al statului, de unde să se poată aproviziona cu preț convenabil atât autoritățile și funcționarii cât și particularii cetățeni ai orașului Arad.

Astfel, din lemnul tăiat din lăturile pădurii Ciaba, a format anul acesta un depozit cu peste 50 mii metri cubi de lemne de stejar, ulm și plop la intrarea în pădure dinspre Arad, în locul unde se fac maiaturile școlare.

S'a instalat o linie ferată îngustă pentru transportul lemnului de la locul de tăiere la depozit așa că se poate cumpăra dela depozit, cu 260 metrul cub de stejar sau ulm care adus acasă va costa cel mult 300 lei metrul cub sau 6000 lei vagonul.

S'au vândut până acum lemne în valoare de peste 5 milioane și jumătate — înțelegând în această sumă și lemnul de construcție.

Calcululele cele mai elementare spun că pentru totalul lemnului exploatat se vor încasa circa 14 milioane, pe câtă vreme dacă ar fi fost dat la licitație nu s'ar fi încasat de cât cel mult Cinci milioane.

Cum ne cunoaște lumea.

Marea revistă franceză „Illustration” apărută în număr festiv pe luna Octombrie a. c. închină numărul său sportului automobilist.

Revista aceasta minunată pătrunde în toate colțurile lumii și fotografiile ce cuprind vorbesc mai mult de cât ori ce articol de seamă.

Astfel această revistă în numărul festiv de Octombrie descrie o excursie spre Orient și reproduce câteva fotografii luate la fața locului de excursioniști.

Natural primul oraș fotografiat a fost „Budapesta” pentru că el a rămas astăzi la porțile orientului.

Fotografia reprezintă unul din cele mai frumoase colțuri ale Budapestei; „Parlamentul cu Dunărea”.

Excursioniștii au ajuns pe defileul Dunărei dintre Orșova și Vârciorova în România și au fotografiat „Porțile de fer” dar cum peisajul era prea pitoresc au pus sub fotografia reprodușă în „Illustration” explicația „Porțile de fer-Hungaria”.

Au colindat bieții excursioniști cu pricina toată țara românească de la Porțile de fer — Hungaria până la Turtucaia și pe tot acest parcurs nu au găsit în „sălbatică” noastră țară nimic bun de fotografiat de la Porțile de fer — Hungaria până la Turtucaia

Refacerea bisericilor distruse de uragan.

Dl I. Georgescu, prefectul județului nostru a binevoit a dispune să se dea din fondurile puse la dispoziție de organele centrale și din fondurile prefecturii diferite sume pentru construcții și reconstrucții de biserici. Și anume:

A dat bisericii ortodoxe din Siria lei 60 000; bisericii din Dud lei 30 000; și se va da bisericii din Arăneag lei 50 000, pentru reconstrucția turlor distruse de uraganul de la 2 Iulie c.

Iar bisericii din Luguzău, s'a acordat suma de 35 000 lei pentru terminarea lucrărilor de construcție.

Solicitundea pe care o arată Dl prefect al județului pentru opera de refacere culturală a guvernului este demnă de semnalat și merită toată lauda.

Pentru cumpărătorii care vor să aducă lemnul direct din locul de tăiere din pădure, prețul metrului cub este 220 lei iar transportul în oraș 75 lei de metrul cub.

Vestea acestui depozit a ajuns până și în Timiș-Torontal de unde au venit să se aprovizioneze spitalele cu lemn bun și ieftin.

Locuitorii Aradului speculați de hie-nele banului trebuie să se bucure de această măsură înțeleaptă a Direcțiunii Regionale Silvice.

Rep.

și ca nu cumva să se zică că nu au trecut și prin România au fotografiat la Turtucaia o margină de mahala bulgărească, prăpădită.

Astfel grație gentileței acelor excursioniști, o lume întreagă va ști că „Porțile de fer” sunt în Hungaria și că România nu are ceva mai frumos de cât o margine de mahala sălbatică la Turtucaia.

Mulțumim marelui reviste „Illustration” care ne face așa reclamă, mulțumim mai ales excursioniștilor cu pricina cari de sigur vor fi fost ceva groși sau baroni maghiari veritabili, dacă au cumva chiar lordul Rothermere.

Dar întrebăm pe cei 100 de gazetari latini cari au avut prilejul zilele acestea să ne cunoască mai de aproape, vor observa ei oare această mascară a propagandei maghiare și dacă între acei 100 de ziariști latini va fi fost unul de la „Illustration” nu va sughița când va vedea „Porțile de fer” de la Orșova în Ungaria și România reprezentată printr-o mahala de la Turtucaia?

Mult trebuie să cost pe biata Hungarie reclama, păcat însă că lumea mai știe și geografie.

D. A.

BISERICA

Predica, liturghia, etc.

— Ultimul răspuns unui răspuns. —

Am fost spus care e scopul urmărit de noi, tratând chestiuni bisericesti, — și nu 'l mai repetăm aci. De aceea am publicat, — fără comentarii, — și reflexiunile tinerești ale părintelui C. Turicu, făcute la primul nostru articol. Înțelegând însă, că atitudinea noastră, de a evita polemicele, poate fi greșit interpretată, — ne vedem siliți a ne abate dela acel plan. În observațiunile ce vor urma mai la vale, ne vom folosi însă de ocazie, pentru a întregi cele spuse în articolele precedente, continuând astfel a ne urmări scopul inițial.

Părintele Turicu se pregătește pentru călătoria la Lugoj, la congresul profesc, cu caracter liturgic, la care, în treacăt, ne invită să participăm și noi, însă numai pentru a ne revizui părerile, în chestii bisericesti. Noi nu dorim a ni le revizui cu ajutorul acelora, cu a căror activitate nu suntem mulțumiți. Noi susținem și acum, că nivelul predicii bisericesti trebuie ridicat: iar părintelui Turicu îi-e teamă, că cultivarea prea intensă a predicii în biserica ortodoxă va eclipsa importanța Sf. Liturghii. Cu alte cuvinte mărturisește indirect că liturghia ar avea baze prea subrede și uită a ne informa în ce fel înțelege acel congres întărirea ei, pentru a ne așifa interesul față de lucrările congresului. Dacă așa stă lucrul ce rost ar avea deplasarea noastră până la Lugoj? Nu vom avea acolo nici ce admira, și nici vre-un concurs practic nu vom putea da acelui sobor preofesc; pentru că ne lipsește, vorba D-sale favorită: „intuiția“, precum și cunoștințele teologice, ce se pot găsi în revistele, la cari ne îndreptăm, și fără de cari nu avem ce căuta pe acolo. Părerile noastre neteologice, nefiind spuse în acord cu îndelungatele experimentări ecleziastice, ni se contestă dreptul de a cere o biserică pentru trebuințele vieții, — și suntem îndrumați la îmbrăcarea misticismului, lăpădând la ușa bisericii rațiunea.

În fața exclusivismului păr. Turicu, voim a-i atrage atențiunea asupra următoarelor împrejurări:

În general, de câte ori Biserica a trecut prin vre-o criză, preoțimea a fost vinovată de provocarea ei. Preoția, devenind cu vremea o profesiune socială ca și ori care alta, nu se mai cerea și nu se cere nici azi, pentru a intra în tagma ei, vocațiune. Considerațiuni de ordin material prezidează de cele mai multe ori alegerii acestei cariere. Acest fel de preoție dedicându-se apoi cu precădere chestiunilor lumești, adunare de bunuri și putere lumească, etc., a lăsat să intre în sinul bisericii și păcatele lumești, ceea ce apoi a pricinuit profunde nemulțumiri. Din reacțiunea produsă au izvorât curatele reformatoare, cari au dat apoi ființă diferitelor confesiuni.

În timpul modern, Biserica, tot din cauza incapacității de a se adapta cursului vremii, a început a trece prin altă criză. Criticând preoșii știința au făcut din ea un dușman foarte primejdios al religiei. Ateismul este azi în general mai periculos pentru religie, decât păgânismul din trecut pentru creștinism,

fiindcă dispune de arme de luptă superioare.

Adevărurile religiei creștine au fost îmbrăcate în formele accesibile timpului întemeierii ei. Între timp civilizația a perfecționat tiparele spiritului, dând o formă mai substanțială exprimării gândului. A păstra pe mai departe acele forme de primitivă exprimare a adevărilor eterne, înseamnă a te complăce într-o orientală atitudine contemplativă și statică, în evident contrast cu timpul, care trece lăsând în urmă-i tot, ce nu 'l poate urma.

Biserica noastră nu s'a revizuit nici măcar traducerea cărților sfinte într-o limbă curată (știm numai de lucrările preotului Gh. Coșbuc), românească, — ne mai vorbind de o tendință de intelectualizare a formei de exprimare.

Biserica e pentru credincioși, și nu aceștia pentru biserică; iar datorită preoților e de a-i păstra neștirbită trecerea, ce-o merită, în baza serviciilor aduse, și capabilă de a le mai aduce, omeniei. Preoțimea mai mult decât oricine trebuie să-și dea seama de primejdia antinomiei, ce se produce în sufletul omului prin desorganizarea treptată a vieții interioare, alături de organizarea progresivă a vieții externe, bazată pe tehnica tot mai impunătoare, — și să facă toate eforturile externe pentru atenuarea efectelor rele. Aceasta însă nu se va putea ajunge prin declararea războiului contra rațiunii, pe care se bazează cultura modernă, pentru că cultura nu mai e azi o necesitate sufletească, ci o armă indispensabilă în mână omului, pentru câștigarea pâinii de toate zilele.

Reiese din expunerile părintelui Turicu, că pentru a te putea apropia cu cucernicie de biserică, trebuie să te lapezi de rațiune ceea ce înseamnă de-o parte o desarmare a omului, de armele necesare lui pentru asigurarea existenței materiale (care azi primează pe cea sufletească), — și de alta parte constituie o descalificare a bisericii.

Mai departe părerea păr. Turicu, că prin intelectualizarea amvonului, preconizată de noi, s'ar înstrăina eulavioșii de biserică, ori viceversa, este cu totul eronată. Ar fi foarte trist, dacă biserica nu ar fi capabilă de a-și păstra între credincioșii ei decât sufletele simple, sau cu o cultură unitaterală ori mancă.

În situația dată, — chiar admitând baza subredă a liturghiei, în raport cu progresul științei și a culturii în general, — considerăm azi tocmai predica bisericască, ca unicul și cel mai eficace mijloc de adaptare a bisericii la nevoile vieții, și cerem cultivarea ei în însuși interesul bisericii, iar reforma liturghiei să formeze una dintre cele mai principale și ardente probleme ale congreselor preoțești. Aceste congrese nu vor da rezultate practice risipind energii în discuții sterile de dogme și alte chestii abstracte. Azi nu avem nici ce gusta nici ce asculta, și de aceea și dojanale și chemările vor răsună în pustiu.

De cucernicie să fie pătrunși înainte de toate preoșii. Pentru noi ea

constitue o inferioritate de concepții despre viață. Umblând cu cucernicie și contemplând lumea după felul cucernic al profetului indian Ghandi, — care îmbrăcat într-o cămașă aspră de in și purtând roata de tors ancestrală, îndemna de aproapele să se întoarcă la viața arhaică, — ușor ni se poate întâmpla să ne strivim un automobil, mănând cu viteză maximală.

Ajunși aci trecem la chestiuni mărunte.

Cu privire la dojană, deosebirea între noi și păr. Turicu credem, că constă numai în interpretarea deosebită a noțiunii. Noi sub dojană nu înțelegem numai mustrarea pentru necercetarea bisericii, ci oricare altă mustrare, directă ori indirectă. Recurgerea la dojană, e bine să se facă foarte rar, iar la stigmatizare numai în cazuri extreme, având în vedere gravitatea ei.

Pentru a concretiza, găsim, că a forma din durerea de părinte nemângăiat, a unui trudit dascăl român,

care și-a pierdut în războiu doi fii, crescuți cu atâtea jertfe amare la școli, — subiect de predică de mustrare, și a stigmatiza pe tatăl nenorocit, care e de altcum bun creștin, ca pe un Anticrist, e un lucru mai mult decât necreștinesc, este de-a dreptul neomenesc. Preotul, care recurge la asemenea mijloace de educație religioasă, se descalifică pe sine însuși; nici învățăturile lui Christos nu 'l îndreptătesc la așa ceva.

Nu am afirmat, că nu am fi mulțumiți cu activitatea Prea Sfințitului, ci numai cu rezultatele. Prin urmare concluziile pripite ale păr. Turicu sunt deplasate. Putea fi vorba de o justificare a disproporției dintre rezultate și activitate, care e admisibilă.

Afirmațiunile noastre stau toate în picioare. Ele se razimă pe adevărul, ce'l conțin, și nu pot fi răsturnate prin persiflări.

A. M.

Discuțiile cu caracter religios.

„Tribuna Nouă“ a început să publice „expuneri“ cu caracter religios, fără scopul de a provoca discuții. Gândul ar fi bun și expunerile ar putea să rămână nediscutate, dar cu o singură condiție: să fie și indiscutabile.

Preoțimea noastră a dat și da dovezi că vrea să lucreze și lucrează în acest „timp când este atât de făcut“. E păcat că autorul expunerilor, căruia îi place să-și ascundă numele, nu ia să răsfolască revistele diferitelor eparhii sau ale unor grupuri de preoți; ar putea să ia parte — și ne-am bucura foarte mult — măcar pasivă la cercurile religioase, conferințele catehetice, misiunile pentru popor, la adunările secțiilor și la congresul asociației clerului și s'ar convinge că se lucrează.

Progresul general pe teren științific, adevăratul progres și adevărata știință nu periclitează terenul religiei. Zi de zi tot mai mult se verifică adevărul fiecărui stih din Scriptură. Dacă nu ar fi prea puțin locul, am putea da un lung șir de dovezi scoase la iveală în anii din urmă.

Articolul „Chestiunea sectelor religioase“ e aruncat pe hârtie — fără îndoială — cu bunul gând de a îndrepta, dar cu prea puțină cunoștință a chestiunii.

De când e omul spiritul sectarist l-a stăpânit într-o măsură mai mare sau mai mică și omul e același cu spiritul neastâmpărării, sau al revoltei, al dorului nesăbuit de a ști și de a fi mai mult fără să albească posibilitatea. În cele mai vechi religii păgâne, precum și în mozaismul monoteist au bântuit sectele în măsura ce nu se poate reda nici în cea mai amănunțită istorie.

Religia creștină încă nu a fost ferită de sectarism. Deschideți istoria bisericăscă a celor dintâi veacuri, răsfolți până astăzi și veți vedea, că sectarismul în toate vremile și în sinul tuturor neamurilor a existat și există.

Impotriva lor s'au dat lupte pe toate căile și cu toate mijloacele permise și nepermise. Rezultatul luptei niciodată n'a urmat imediat ci după timp foarte îndelungat, căci și sectele s'au produs lent și pe neobservate, ca oricare boală. Cine poate să-și curățească puroiul din rană înainte de ce l-al avea,

dar puroiul nu se formează deodată, ci treptat și pe neobservate.

Astfel e și cu sectele dela noi. Dacă am lua un singur sătuleț cu vreo 10 sectari și am vrea să înlăturăm sectarismul, ar trebui să facem un studiu îndelungat și cu toți împreună și cu fiecare aparte. La fiecare găsim alte și alte motive care de cele multe ori sunt patologice. De exemplu: simplul cântăreț de strună sau paraclisierul vrea să iasă din cadrele înguste ale meseriei sale. Invidiază pe preot pentru rolul ce-l are în biserică. Se face sectar și ajunge antemergător sau predicător. A satisfăcut vanității din sine, se simte egal cu preotul cărula-i ținea tămălerul.

Dar — și aci nu vreau să supăr pe nimeni — tocmai fiindcă se cere studiu îndelungat cu fiecare aparte, nu e consult să începem nici discuții, dar nici expuneri fără acest studiu temeinic.

A pune însă vina pe formele celebrării cultului, că sunt arhaice, pe limba cărților bisericesti că e întortochiată și neînțeleasă, înseamnă totală lipsă de cunoaștere pentru formele cultului sau pentru limba sfintelor cărți. Da, e arhaic cultul, e vechiu ca religia creștină, e vechiu ca dorul omului de a se apropia către Dumnezeu și în cultul bisericii ortodoxe sunt cuprinse toate nuanțele atitudinii — să zic așa — ce poate să ia suflet și trupul omenesc în fața Dumnezeu.

Străinii, chiar și catolicii, dar mai ales protestanții și-au exprimat de atâtea ori admirația și fiorul ce l-au pătruns asistând la o slujbă ortodoxă. Și atunci, intelectualul ortodox cu pretenții de a da directive prin expuneri cu caracter religios, nu poate să lovească în acest cult, nici în formele lui, numai într'un chip: dacă nu-l înțelege și dacă nu-și dă osteneala să-l înțeleagă.

Limba cărților e întortochiată? Atâtă și atâtă scriitori și poeți au luat-o drept model dela vechii cronici și până astăzi, atâtă au învățat limbă din limba cărților bisericesti, că am putea-o recomanda oricui. Citiți măcar micul octoih într-o ediție veche, tipărit cu îngrijire și nu cu superficialitatea de azi, citiți-l și veți învăța o limbă mai frumoasă.

(Urmarea pe pag. 3-a)

Reforma, mai ales în felul celei încercate la „Cuibu - cu barză” nu se numește reformă, ci anarhie. De altfel amintirea cazului dela „Cuibu cu barză” în articolul d-lui A. M. învederează, că nu-i e cunoscut cazul în-deajuns. Așa bună oară nu se știe, că Tudor Popescu nega cinstirea sfinților și rugăciunea pentru morți, dar făcea părăstare, nega ciustirea Preacuratei, dar citea și Acatiste și nu se știe că Tudor Popescu a fost răpit de dorul omenesc de a fi mai mult decât era, de mândrie.

Biserica noastră a rămas departe în urma timpului? În ce chip nu ni se spune. Dar chiar de ni s'ar arăta, noi vom putea cunoaște, că împrejurările în care am trăit aici nu ni-au dat puțină nici să ridicăm școale mari pentru pregătirea preoților, nici să-l trimitem să studieze în țară străină. Astăzi avem altă situație și simțurile nu lipsesc. Școalele se măresc și se înalță, în străinătate încă se trimit tineri la studii teologice, dar rezultatele nu se pot observa imediat.

A trecut războiul, dar unde e starea economică și financiară dinainte de război? Când vom ajunge b. o. la la valuta aur? Așa și cu pregătirea noastră teologică. Se face, se face, dar epoca de aur e departe. Puțină răbdare ni se cere și încă răbdare împreună cu bunăvoință!

Mijloacele recomandate pentru întărirea internă au fost și sunt desbătute la toate întrunirile preoțești și e foarte ușor să le arunci așa în cumpănă, dar nu mult cumpănesc. De aceea se și aruncă lesne. Sunt fără greutate. Voi reaminti aci numai cele subliniate de dl A. M. Preoțimea să fie scoasă din orice luptă politică. Subsemnatul m'am scos, dar nici nu am fost nici într-o luptă politică niciodată. Voi năzui să stau departe totdeauna de politică, dar nu pot cere tuturor preoților aceasta. Și de ce să li-o cerem? În trecut preotul și învățătorul, așa puțin pregătiți cum au fost au făcut politica satelor noastre, sătenii i-au urmat și trecutul e dovadă că au făcut bine. Azi s'a schimbat? E murdărită politica de agenții săi? Să nu între preotul în ea? Dar pe credincioși să-l lase conduși și frământați de toți agenții politici? E greu să găsești calea cea bună și nu e bine să-ți impuni părerea. Dacă unul sau altul e luat de valurile pătimăse ale politicii încă nu e motiv să-l scoatem pe toți din politică.

Autoritatea necesară nu o pot suplini broșurile și pastoralele, e adevărat, dar nici reverenda nouă, nici salarizarea mare nici bogăția științei, nici confortul locuinței, nici studiile universitare nu o pot împrumuta, căci toate acestea sunt numai accesorii. Noi ne-am obișnuit să le prețuim prea mult, poate din pricina, că la toate salariile accesoriile fac de vre-o zece ori mai mult decât salariul de bază. În sfârșit voiu adăuga atât. Nu am scris nici în numele bisericii, nici în numele preoților și așa fi fost mi în bucurie dacă nu trebuia să le scriu. Iată de ce: acestea sunt un lung șir de chestiuni mari și complicate, cari

Iarăși anchetă!

Acum câteva zile a sosit în localitate Dl D. Tomescu, inspector general administrativ pentru un supliment de anchetă în legătură cu dizolvarea consiliului comunal.

Dl insp. general Tomescu este un bun cunoscător al gospodăriei orașului nostru, pe care a mai cercetat-o de vre-o 4-5 ori până azi.

D-șă a declarat că anchetarea consiliului comunal trebuie condusă în altă direcție.

Trebuie să menționăm că tot D-șă a anchetat și a provocat dizolvarea vechiului consiliu comunal.

După cum vedem Dl insp. general Tomescu, e un specialist în materie.....

nu se pot deslega în articole de ziar. Nu se pot da publicității nici ca discuții, nici ca păreri așa „spontan și fără a fi rezultatul unor studii minuțioase”.

Intre patru sau mai mulți ochi, în mici întruniri neoficiale și neoficioase se pot desbăte

Fără studiu minuțios, totul e superficial, iar superficialitatea e moartea oricărei intenții, fie cât de bună intenția. Și încă ceva. E atentat primejdios să arunci în public orice temă, fără studiu, fără adâncire adevărată și fără scrupul. Tiparul — oricum ar merita — nu și-a pierdut vraja, iar cine se folosește de tipar trebuie să fie stăpân pe vraja aceasta.

Citit-ați vreodată „Cititorul” lui Gorchil?

Redacțiile ziarelor și editurile ar trebui să facă un examen minuțios cu scriitorii lor, din analizarea și interpretarea „Cititorului” lui Gorchil.

F. Codreanu.

Vama Arad aglomerată de colete, cari nu se ridică la timp.

Oficiul vamal din Arad a atras atențiunea Camerei de Comerț și de Industrie, că acolo zac sute de colete poștale vămuite, pe cari negustorii nu le ridică la timp, pe lângă toate stăruințele ce se depun pe lângă dâșșil. Din acest motiv s'a produs o aglomerație, ce amenință capacitatea de lucru a biroului de vămui de colete; încât nu pot fi vămuite coletele negustorilor, cari au obiceiul de a-și le scoate fără întârziere din vamă.

În urma restrângerii generale în afaceri, procurarea de mărfuri în cantități mici sporindu-se, serviciul poștal de coletării s'a intensificat foarte mult. O împiedecare a funcționării lui, cum e cea sesizată mai sus, poate produce perturbațiuni foarte serioase, mai ales acum în pragul sezonului de iarnă. De aceea Camera de Comerț și de Industrie din Arad, atrăgând la timp atențiunea negustorilor de pe piață, îi invită să-și scoată fără amânare coletele vămuite, căci altcum ea contribuie la producerea perturbațiunilor, ale căror urmări tot asupra comerțului se răzbuună.

Ancheta făcută de Camera, la fața locului, arată, că biroul de vămui lucrează cu destule puteri și că aglomerarea e produsă numai de întârzierea, cu care negustorii își ridică marfa vămuită. Din pricina aceasta, Camera nu va fi în situația de a propune alte măsuri de înlăturare a răului.

Filmul Didactic, Arad.

Dorind a da școalelor din România filme educative — didactice românești făcute în Țară și considerând aceasta ca una dintre cele mai importante chestiuni ce poate să ocupe cercurile competente, directorul Victor Babescu din Arad a început o viguroasă acțiune pentru fabricarea acestor filme și pentru introducerea lor în școală în mod obligator. Acțiunea s'a aprobat și din partea Ministerului Instrucțiunii.

Munca intensă a culminat în conferința directorului Victor Babescu ținută la 16 Febr. în București, în palatul Ministerului Instrucțiunii, Casa Școalelor.

Atât oficialitatea, cât și reprezentanții vieții școlare, științifice, artistice, și literare din capitală au fost anunțați la conferință prin invitație.

Filmele didactice culturale percutate de „Filmul Didactic, Arad” sunt următoarele:

CULESUL VIILOR

SITUAȚIA DIN TOATĂ ȚARA

de D. Anastasiu Directorul Sindicatului Viticol Arad.

După 20 Septembrie anul acesta a început culesul viilor în toată țara.

Pentru viticultură anul 1927 a fost un an rău, copricios și se încheie în multe regiuni cu pagube mari.

Regiunea noastră mai mult de jumătate a fost culeasă pe doi și pe trei ani de urgia cerească din seara de 2 Iulie a. c.

Centrul podgoriei, cuprinzând comunele: Cuvin, Covășinț și Șirla, au fost complect nimicite în 7 minute în seara de 2 Iulie. Recolta în întregime, lemnul (astarii) pe anul viitor și pe multe locuri și butucii.

Jale mare și frica de foamete stăpânește și acum populația din această regiune frumoasă și roditoare. Viticultorii cari în ziua de 2 Iulie, Sâmbătă, încheiaseră lucrul pe aceea săptămână, coborau fericiți din ville lor, văzând belsugul de rod ce le dăduse Dumnezeu și până să ajungă în vale, în 7 minute, nu a mai rămas nimic. Și alte comune ca Agriș, Dud, Drauț au suferit pagube enorme.

Aci a cules Dumnezeu.

În celelalte comune din podgorie, un rod mijlociu ce s'a anunțat în primăvară a fost simțitor redus de seceta din Iulie-August-Septembrie astfel că și aci se poate socoti o recoltă redusă cu 40-60%.

Cu toate acestea pasările de pradă s'au arătat ca ciochii în ușa cramei podgorenților noștri să le anunțe că în toată țara este rod mare și vinul se vinde acolo cu 8-10 lei litru.

Pentru a orienta pe puțin podgorenii ai noștri cari au ceva de cules în ville lor, dau mai jos situația viilor din toată țara.

1) Dealul Mare - Prahova. Toată regiunea a fost bătută de grindină, din care cauză se socotește pierdută 30% din recolta anunțată. Peronospora din anul trecut a avut o mare influență asupra lemnului, reducând simțitor din rod.

Prețurile pentru vinul nou oscilează între 160-200 lei decaltru (10 litri). Vinuri vechi nu mai există.

2) Putna — Panciu — Odobești. Recolta este bună. Vânzări serioase nu s'au făcut. Mici transacțiuni s'au încheiat la prețul de 160-180 lei decaltru.

Podgorenii din această regiune, singura în care a fost o recoltă bunică,

sunt solidarizați și hotărăși a nu vinde sub 200 lei decaltru de must. Vinuri vechi nu mai există.

3) Basarabia. — Recolta pe unele locuri distrusă de grindină. Producătorii direcți nu se caută. În general recolta din viile nobile altolte este sub mijlocie. Podgorenii sunt hotărăși să nu vândă pe prețuri de batjocoră.

În general mustul nu se vinde sub 15-18 lei litru și este explicabil să fie așa când recolta este cu mult sub jumătate și când un litru de apă minerală „Borvis” costă 20 lei.

Berea costă aici 40 lei litru și nici o fabrică de bere din Ardeal nu a fost bătută de grindină, cum dar puținul rod al dealurilor noastre să se vândă sub acest preț?

Ca băutură, ca conținut înțărilor, vindecător nici nu se poate compara vinul cu berea, de ce dar cu prețul unui pahar (300 gr.) să se cumpere un litru de vin natural, bun?

A sosit vremea să se trezească și podgorenii noștri și să înțeleagă că numai prin ei și de la ei pot aștepta o soartă mai bună și sprijin la nenorocire.

D-l Anghel la plimbare, pela Budapesta, iar școlile primare din Arad fără lemne.

La 15 crt. urmează să se deschidă școlile primare. Cum vremea se răcește de pe o zi pe alta, localul acelor școli va trebui încălzit, pentru a nu pune în primejdie sănătatea micilor copii.

Părinții sunt alarmați la știrea ce circulă în oraș, — că primăria nu are lemnele de foc necesare, pentru încălzit, nici a birourilor primăriei, — necum pentru școli.

D-l primar Anghel Pișta însă află că e foarte cuminte să plece în concediu la Budapesta, lăsând școlile în grija Domnului.

Sesizăm autoritățile școlare și administrative superioare, să ia de urgență măsuri în consecință, căci altcum părinții u-ș vor trimite copiii la școală. Deschiderea școlilor a suferit deja o amânare de o lună, prin care s'a produs o acumulare a materialului de propus. O nouă amânare va avea urmări grave, cari se vor descărca și asupra autorităților școlare.

portante sacrificii materiale, — răspândite însă cu entuziasmul întregului corp didactic din regiunea I-a școlară, unde au rulat filmele în chestiune.

Intru cât problema filmului didactic care se pune la noi pentru prima oară, are nevoie de un important sprijin din partea oficialității...

Iar: „Activitatea celor strâși în jurul d-lui prof. Victor Babescu poate fi considerată ca un apostolat pentru cultura unui tineret oricum în acest domeniu neglijat până astăzi...”

Un ziar din Arad scrie următoarele:

„Aplicarea cinematografului ca mijloc în școală, este o ecizantă dovadă de aplicare a tehnicii din zilele noastre. Nu este nevoie să accentuăm că ilustrarea prin icoane a materiei de învățământ lărgeste orizontul și sporește cunoștințele elevului. În statele moderne ale Europei cinematografia a intrat de mult în serviciul școlii. Noi suntem la început în această privință și Aradului i se datorează meritul inițiativel. Din Arad a plecat ideea, și aici s'a întemeiat prima fabrică de „Film Didactic”, urmând să satisfacă întreaga Țară și sperăm străinătatea. (Va urma).

PUCHER
Magazin de sobe
și cuptoare

Cele mai frumoase

SOBE și CUPTOARE de teracotă, reparații de ori ce fel, mutarea dela un loc la altul, se pot face cu prețurile cele mai reduse de magazinul de sobe din Piața AVRAM IANCU No. 3.

Rog onoratul public a-mi da tot concursul

soția lui STEIN MOR.

No. 79.

Ca să vă faceți ghetă cu prețuri reduse. Ghetă noi pentru dame începând de la 500 lei în sus, Ghetă noi pentru bărbați începând de la 600 lei în sus. Pingelitul ghetelor bărbătești 100 lei, damelor 80 lei și pentru copil 40 lei. Repararea tocurilor la ghetă 20 lei. Reparații mai mici 10 lei. Pentru fie care lucrare garantez pentru 60 zile. Rog sprijinul onoratului public.

78

Ilie Nadaski
Piața Peștelui 19.

In atențiunea Instituțiilor,
studenților și părinților:

Ca
să vă procurați
uniforme, chipiuri bine
lucrate cu asortimentul
complet, cu cele mai avan-
tagioase prețuri, din stofele
cele mai bune, după
regulamentul Insti-
tuțiilor,
se pot procura la cea mai
veche firmă din Arad

Scheffer Henrik
Bulev. Regina Maria 25.

Funcționari de Stat și croitorii
au reducere de 5%, în angro o
reducere mai mare.

No. 216.

Publicațiune de licitație

Cooperativa „Crislana” din Macea vinde localul său propriu prin licitație publică din mână liberă în ziua de 13 Octomvrie a. c. ora 4 a. în localul cooperativel. Localul e cu etaj zidit din cărămidă având 14 apartamente: prăvălie, cârciumă, sală de joc, casină, birou, măcelărie și cugiărie, pe suprafață de 445.

Prețul strigării: 300.000 Lei (Trei sute mii lei) Licitanții vor depune vadiu de 10%, la licitațiune.

Macea la 4 Octomvrie 1927.

Direcțiunea

No. 336.

Nr. 21.064/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 15 Decembrie 1927 ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise în biroul serviciului economic (Primăria etaj, Camera Nr. 104) pentru aprovizionarea pe anul 1928 a următoarelor instituții:

1. Aprovizionare cu pâine a Sanatorului de tuberculoși, a Căminului infirmilor și Stațiunii de triajul vagabonzilor.

2. Vipt pentru cei plasați în Căminul infirmilor și Stațiunea de triaj.

3. Aprovizionarea cu carne și unsoare de porc a Spitalului sanator de tuberculoși.

Oferta se va face separat pentru fiecare articol.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de lucru.

Arad, la 3 Octombrie 1927.

Serviciul economic

Nr. 340.

Primăria comunei Pâncota.

No. 2217/1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 12 Noemvrie 1927, orele 11 a. m. se va ține licitațiune publică pentru confecționarea a 10 uniforme de iarnă și 10 părechi cisme poliștilor comunali.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contab. publice cu oferte închise.
Nr. 339 Primăria

Nr. 986/927.

Publicațiune.

Primăria comunei Iermata-Neagră jud. Arad aduce la cunoștință generală că în ziua de 17 Dec. 1927 ora 10 din zi, se va ține în localul primăriei, licitație publică cu termen de 60 zile pentru furnizarea alor 2000 m². piatră brută și 1500 m. c. piatră spartă, ce necesită construirea drumului vicinal de comunicație între Iermata-Neagră — Zerind

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72-83 a legii contab. publice, și condițiunile generale pentru înreprimerea de lucrări publice.

Concurenții vor depune odată cu ofertele lor închise și sigilate și o garanță de 10%, asupra sumei oferită în numerar sau efecte garantate de stat, — care este a se consemna la Administrația Financiară și numai recepisa ce se va libera o vor depune odată cu oferta în ziua licitației.

Ofertele în valute forte și supra oferte nu se admit.

Devize și caetul de sarcini se pot vedea la această primărie, între orele oficiale.

Iermata Neagră, 3 Oct. 1927.

Nr. 333.

Primăria

No. 1041/927.

Publicațiune.

Primăria comunei Iermata neagră ține licitație publică în ziua de 15 Nov. 1927, ora 10 a. m. pentru darea în întreprindere a cărăușului comunal (forspont) pe anul 1928.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 70—80 a legii contab. publice.

Iermataneagră la 3 Oct. 1927.

Primăria comunală

No. 332

No. 366/1927 bar. adv.

Convocare.

Dnii avocați din baroul Arad sunt convocați la adunarea generală extraordinară, care se va ține la 18. Octomvrie a. c. orele 10 a. m. în sala de ședință a baroului avocaților.

Ordinea de zi:

Pertractarea greutăților judecătorești.

Arad, la 4. Octomvrie 1927.

Dr. Marșieu (ss)

No. 326

decan.

Primăria comunei Glogovăț.

No. 259/1927.

Publicațiune II.

Se publică licitație publică pe ziua de 22. Octomvrie a. c. orele 10 a. m. la primăria comunei Glogovăț pentru furnizarea de 120 m. cub. lemne de foc pe anul 1927.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Glogovăț la 20. Septemvrie 1927.

No. 328

Primăria

Dela primăria comunei Dorobanți.

No. 1050/1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 31 Octomvrie a. c. ora 10 a. m. se va ține licitație publică, la primăria comunei Dorobanți pentru furnizarea alor 5 buc. costume de vara, 5 buc. costume de iarnă, 5 buc. mantale și 5 buc. chipiuri pentru guarzi comunali.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta până în ziua licitației Primăriei comunale.

Dorobanți la 20 Septemvrie 1927.

No. 330

Primăria

Primăria comunei Chișineu Criș

Nr. 1285/1927.

Publicațiune.

Se publică concurs pentru ocuparea alor 6 posturi de guarzi com. și 1 șef de guarzi în comuna Chișineu Criș pe ziua de 5 Noemvrie 1927.

Retribuțiunile acestor posturi sunt cele stabilite prin regulamentul ref. la organizarea poliției comunale publicat în Mon. Jud. Nr. 42-1926.

La aceste posturi pot reflecta bărbați între 25-50 ani, cetățeni români, care au satisfăcut serviciul militar activ, și au cel puțin 4 cl. primare.

Cererile întregite cu: 1) Extras de nașteri. 2) Certificatul de moralitate. 3) Certificat de cetățenie. 4) Certificat școlar. 5) Certificat despre satisfacerea serviciului militar. 6) Certificat medical se vor înainta primăriei comunale până la 5 Noemvrie 1927 Chișineu Criș, la 17 Septemvrie 1927.

Primăria.

Nr. 329

No. 1043/927.

Publicațiune.

Primăria comunei Iermataneagră ține licitație publică în ziua de 1 Dec. 1927 ora 10 a. m. pentru cumpărarea materialului necesar la repararea fântânilor din comună pe anul 1928.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 70—80 a legii contab. publice.

Iermataneagră 3 Oct. 1927.

No. 335

Primăria

Ministerul Justiției

Comisiunea de Naturalizări

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule președinte,

Subsemnata Heim Margareta cu domiciliul în Arad, strada Consistorului Nr. 11, cu onoare vă rog să binevoiți a-mi acorda cetățenia română prin naturalizare, având în vedere, că toate interesele mele le am în România, unde locuiesc din anul 1913, și unde îmi este asigurată existența pentru care motive voiesc a mă stabili definitiv în această țară.

Din actele anexate și înșirate pe verso se constată că întrunesc condițiunile prevăzute în art. 7 din lege.

Primiți vă rog domnule președinte, expresia supusei mele stime.

Heim Margareta

Dos. 1490/1927

Nr. 338

Primăria comunei Ineu.

Nr. 1199/1927.

Concurs

Pentru complectarea postului de cassar comunal devenit vacant prin dimisie publică concurs.

Condițiunile sunt cele cerute funcționarilor publici.

Salarul prevăzut în buget.

Cererile sunt a se înainta primăriei până la data de 15 Octomvrie. a. c.

Ineu la 1 Octomvrie.

Primar:

(ss) Gh. Pantea

Notar:

(ss) T. Mesaroșiu

Nr. 327.

Ministerul Justiției

Comisiunea de Naturalizări

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule președinte

Subsemnatul Heim Alexandru, cu domiciliul în Arad str. Consistorului Nr. 11, cu onoare vă rog să binevoiți a-mi acorda cetățenia română prin naturalizare, având în vedere, că toate interesele mele le am în România, unde locuiesc din anul 1913 și unde îmi este asigurată existența pentru care motive voiesc a mă stabili definitiv în această țară.

Din actele anexate și înșirate pe verso se constată că întrunesc condițiunile prevăzute în art. 7 din lege.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, expresia supusei mele stime.

Heim Alexandru

Dos. Nr. 1496/1927.

Nr. 337

Primăria comunei Nădlac

Nr. 4796/1927.

Publicațiune I.

Comuna Nădlac ține licitație publică în ziua de 27 Octomvrie 1927 cu termen scurt, referitor la renovarea trotuarului comunal.

La caz, că licitația I. nu va avea rezultat, licitația II se va ține în ziua de 15 Noem. 1927.

Licitația se va ține în conf. cu art. 72 și următorii din legea contabilității publice. Nădlac, la 3 Octomvrie 1927.

Primăria.

Nr. 331

Primăria comunei Iermataneagră

Publicațiune.

Licitațiunea publicată pe 12 April 1927 ne având nici un rezultat, se publică o nouă licitație pe ziua de 15 Nov. 1927 ora 9 a. m. în localul primăriei pentru înlocuirea fișelor cadastrale circa 700 buc. și cărțile funduare circa 900 buc. redactate în limbă străină, cu fișe și cărți funduare scrise în limba statului.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 a legii contab. publice și numai cu oferte închise și sigilate.

Iermataneagră 3 Oct. 1927.

No. 334

Primăria

Primăria Wiesenheid.

Nr. 587/1927

Publicațiune.

Primăria comunei Wiesenheid publică licitație pe ziua de 10 Noemvrie 1927 orele 10 a. m. referitor la renovarea primăriei.

Caetul de sarcini și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul notarial în cursul orelor de serviciu.

Licitația se va ține cu oferte închise conf. art. 72-83 din L. C. P.

Wiesenheid, la 4 Oct. 1927

No. 341

Primăria.

Comunicat.

— In atenția marelui public. —

Comisiunea pentru combaterea polio-mielitei infantile instituită de Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale a însărcinat pe trei din membrii săi și anume pe d-nii prof. D-rul Marinescu, Manicaticide și Ionescu-Mihăești să redacteze normele de urmat în prevenirea și combaterea poliomielitei infantile și câteva considerațiuni asupra tratamentului ei. Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale aduce aceste norme la cunoștința publicului prin acest comunicat:

1. Când se ivește un caz de boală febrilă la un copil mai mic de 5 ani, copilul bolnav se va despărți imediat de ceilalți, împreună cu persoana care îl îngrijește, chemându-se un medic. Dacă se constată că este un caz de paralizie infantilă se vor lua ceilalți copii în observațiune timp de 5 zile, în care timp vor fi opriți de a merge la școală sau de a fi în contact cu ceilalți copii. Dacă izolarea nu se poate face acasă, copilul bolnav va fi transportat la centrul de izolare indicat de medic. Ca măsură de apărare se recomandă copiilor ca și persoanelor mari să-și facă curățenia nasului și a gurei și anume pentru persoanele mari se va întrebuița pomada:

Rp. Vasilină solină 20 gr.
Gomenol 10 picături
Camfor 0,25 gr.
M. Ds. Extern.

Se va pune în fiecare nară câte o parte în această pomadă mare cât un bob de fasole trăgându-se cum se trage tabacul. Pentru copii se va pune în fiecare nară, de trei ori pe zi câte trei până la cinci picături, după vârstă, din:

Rp. Oleu de vasilină 20 gr.
Gomenol VI picături
Acia boric fin pulverizat 1 gr.
M. Ds. Extern.

Pentru gât se va face de trei ori pe zi gargară cu apă oxigenată de 12 vol., pu-ându-se o lingură la un pahar mare cu apă. Copii cărui înu pot face gargară, pot stersă în gât cu vată înmuiată în această soluțiune.

Copiii vor consuma numai alimente fierte sau fripte și vor bea apă fiartă sau acidu-ată cu acid lactic: zece picături la un pahar u apă.

Se vor observa în tot timpul epidemiei măsurile de igienă generală și anume: cu-ștenia corpului prin băi mai dese, cură-țenia locuinței și pe cât se poate stărpirea muștelor.

Copiii vor evita îngrămădirile de copii u oameni mari, vor fi opriți dela spec-cole, baluri și or-ce alte ocaziuni de în-ălnire.

2. Tratamentul seroterapic în poliomielitea infantilă nu a eșit însă din fază de expe-mentare.

Rezultatele obținute în Franța și în Sta-le Unite (191—1916 și 1926) chiar dacă i părut încurajatoare în anumite cazuri i au fost îndeajuns de doveditoare, dacă i consideră mai ales faptul că destul de se ori bolnavii se vindecă complet fără ci un tratament specific.

Primele încercări de seroterapie s'au făcut i serul sanguin obținut dela convalescenții i această boală. Această metodă fiind la demâna oricărui clinician, s'a aplicat deja un număr destul de mare de cazuri și re a da bune rezultate. În practica umană, întrebuițează mai des i serul dela con-lescenți, după două luni dela începutul i acțiunei. În 1918 D-l Prof. Dr. Pettit dela ititutul Pasteur din Paris a încercat pre-rarea unui ser de berbec, căruia îl ino-la țesut nervos provenind dela maimuțe poliomielite.

Acest ser a fost încercat prima oară de of. Etienne în 1926 la Marseille, cu oca-inea unei recrudescențe locale a acestei ale.

Rezultatele publicate de acest din urmă tor n'au justificat însă prepararea serului mare.

Nici metoda de preparare, nici modul de rebuținare al acestui ser, nefiind încă itul de precizate, Institutul Pasteur n'a i până acum acest ser în comerț.

Domnul Prof. Dr. Pettit a avut buna-ntă să pună la dispoziția Institutului de eruri și vaccinuri Dr. I. Cantacuzino itățile de ser antipoliomielitic de care pune, pentru a fi experimentat metodic ocaziunea epidemiei dela noi. Observa-ile cari vor fi strânse cu acest prilej în viciile spitalicești consacrate în prezent navilor de poliomieliță, vor contribui a

SINDICATUL SPIRTULUI S. A.

INSTIINTARE

Comitetul Executiv al Sindicatului Spiritului S. A. aduce la cunoștința celor interesați că începând dela 25 Septemvrie a. c., în virtutea legii pentru represiunea fraudelor și conform Sta-tutelor Sindicatului, **vânzarea tuturor categoriilor de spirt** se va face exclusiv prin Sindicatul Spirtului S. A., cu sediul în București, Str. C. A. Rosetti No. 1.

În consecință toți cumpărătorii de spirt, începând dela data de 25 Septembrie a. c., nu se vor mai adresa cu comenzile lor la fabricele de spirt, ci la Oficiile regionale de vânzare ale Sindi-catului. Sediile acestor Oficii regionale sunt:

Pentru Vechiul Regat în București, Str. C. A. Rosetti No. 1.
Pentru Transilvania în Cluj, Str. Memorandului No. 20.
" " în Brașov, pe adresa Uniunea Generală a Industriașilor din România
" " în Arad, Str. Horia No. 2.
Pentru Bucovina în Cernăuți, c/o Banca de Credit Român.
Pentru Basarabia în Chișinău, Str. Pușkin c/o Banca Creditul Chișinăului.

Cumpărătorii vor proceda la facerea comenzilor de spirt în modul următor:

Ei se vor adresa în scris sau personal la Oficiile regionale de vânzare și vor depune odată cu comanda la băncile mai jos notate pe contul **Sindicatului Spirtului S. A., București**, contravaloarea cantității de spirt comandată.

Banca care primește va trimite Oficiului regional de vânzare copie după chitanța sumei depusă. În baza acestei chitanțe Oficiul regional de vânzare va emite Bonul de Dispoziție, pe care îl înaintează fabricii furnizoare, predând sau trimițând — după cazuri — copie cumpărătorului.

Odată ajuns în posesia copiei Bonului de Dispoziție, clientul va aranja direct cu fabrica urnizoare, **plata taxelor fiscale aferente**, astfel cum s'a procedat și în trecut.

Cumpărătorul se poate prezenta și personal la fabrica furnizoare cu copia Bonului de Dis-poziție, iar fabrica are facultatea de a elibera spirtul plătit, în baza acelei copii chiar înainte de primirea originalului. În cest caz fabrica este obligată a reține copia celui Bon și a o anula.

Oficiile regionale de vânzare nu pot vinde cantități mai mici de 200 litri spirt (alcol absolut).

Prețurile de vânzare sunt următoarele:

Spirt de consumațiune, în caz când se ridică într'o singură dată:

dela 5001 litri în sus	Lei 46. litrul absolut (100°)
dela 2501 — 5000 litri	Lei 47. " " "
dela 1301 — 2500 litri	Lei 48. " " "
dela 501 — 1300 litri	Lei 49. " " "
până la 500 litri	Lei 50. " " "

Spirt denaturat pentru ars:

până la 500 litri	Lei 32. litrul de 90°
dela 500 — 2000 litri	Lei 31. " " "
dela 2001 litri în sus	Lei 30. " " "

Spirt pentru oțet: Lei 36. litrul absolut (100°)

Spirt pentru parfum:

până la 2000 litri	Lei 47. litrul absolut (100°)
peste 2000 litri	Lei 45. " " "

Cumpărătorii vor expedia butoaiele necesare pentru transportul spirtului franco fabrica res-pectivă. În caz când cumpărătorii nu pun la dispoziția fabricii butoaiele, ci le iau cu împrumut dela fabrică, vor depune odată cu comanda drept garanție contravaloarea lor, sau vor procura o altă garanție admisă de fabrică. Fabricile de spirt vor incasa pentru butoaiele împrumutate chiria stabilită. Prețurile de vânzare ale Sindicatului se înțeleg la livrare **contra plată imediată, întotdeauna franco stația cumpărătorului fără ambalaj și fără taxele fiscale.** Butoaiele împrumutate se vor înapoia franco fabrica furnizoare. Plata se va face la Sucursalele sau la corespondenții următoarelor bănci,

BANCA DE CREDIT ROMAN,
BANCA CHRISSOVELONI,
BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co. S. A.
BANCA ROMANEASCĂ,
BANCA ALBINA, SIBIU, pentru contul Sindicatului Spirtului S. A.

Sindicatul Spirtului S. A.

ne forma o opinie științifică verificată asupra eficacității sau lipsei de eficacitate a acestui ser.

3) În ceea ce privește tratamentul medi-camentos și simptomatic rămâne la apre-cierea și inițiativa medicului curant.

Salicilatul de sodiu, urotropina, amido-pirina, etc. se pot administra cu oarecare folos, dar sunt departe de a fi medicamente specifice, cari trebuiesc numai decât utili-zate.

4. Relativ la tratamentul prin agenți fi-zici, radioterapie, diatermie și electroterapie, este necesar de a face în prealabil, un exa-men amănunțit a stărei bolnavului, căci altfel, cum s'a întâmplat dela concluziile trase în urma tratamentului, sunt false.

Nu trebuie să uităm, că în epidemia ac-tuală avem un număr destul de însemnat

de cazuri (peste 40%) de paralizie infan-tilă formă ușoară, și cu tendința naturală spre regresiiuni, prin urmare spre vindecare. În asemenea împrejurări, este greu să afir-măm ce se poate atribui tratamentului și ce revine evoluției normale. În orice caz, ra-dioterapia, așa cum a fost preconizată de Bordier, a fost întrebuițată cu bune rezul-tate, în Franța și în Italia.

Ameliorarea obținută prin radioterapie, depinde de acțiunea ei directă asupra infil-tratei pericelulare și a oedonului care există, în măduvă, mai ales în toate cazurile cu leziuni inflamatorii întinse. Radioterapia nu influențează leziunile grave ale celulei ner-veoase.

Tratamentul prin razele X se va începe cât mai curând, înainte ca leziunile să de-vină definitive. Razele trebuiesc aplicate ob-

lic, așa ca să pătrundă în măduvă prin la-mele vertebrale, cari sunt subțiri. Se va în-trebuița raze semipenetrante. Dozele mari de raze trebuiesc absolut evitate. În urmă, să nu uităm că radioterapia nu este pana-ceu ci un tratament cu indicații precise de oarece în perioadele târzii când există at-rofii mușchiulare consecutive atrofierii ce-lulelor nervoase, ea nu mai are nici un efect.

Diatermia, la rândul ei, are și ea indica-ții importante, mai cu seamă atunci când paralizia membrilor este mai mult sau mai puțin completă, iar extremitățile sunt reci. Ea ridică temperatura membrilor paralizate, combate circulația defectoasă și înlesnește acțiunea tratamentului electric. — Când nu avem aparate de diatermie vom întrebuița (Urmarea în pag. 6-a.)

INFORMAȚIUNI.

Duminecă 9 Octombrie c. Dl. prefect al județului va merge pentru a inspecta și a instala consiliul comunal din comuna Semlac.

Se desminte formal știrea după care s'ar aduce vre-o modificare legii baccalaureatului.

Consiliul superior sanitar a hotărât ca poliomiylita și encefalita letargică să fie declarabile în mod obligatoriu.

Dl. Al. Constantinescu, profesor la liceul Moise Nicoară, va ține joi 13 Octombrie orele 6 seara, în sala Palatului Cultural, o conferință despre „Regele Ferdinand I.”

Generalul Berthelot va sosi în țară la 9 Octombrie.

Conform ordinului Direcțiunii Generale C. F. R. No. 106665/927 toate permisele libere pentru pensionarii C. F. R. dela data de 15 Septembrie a. c. se emit de către Inspecțiunea de Mișcare pe a căror teritoriu locuiește pensionarul C. F. R.

Prin urmare pensionarii C. F. R. în viitor să adreseze cererile direct Inspecțiunii respective de care aparține.

Se aduce la cunoștință celor interesați că adeziunile pentru înființarea Băncii Salariaților Publici, se fac la Casa Cercuală pentru Asigurările Sociale din Arad (Funcționarul Onele) unde se poate lua cunoștință și de actul constitutiv și statutul respectiv, în zilele de Miercuri și Vineri între orele 17-18.³⁰

Accionari la aceasta Bancă, nu pot fi decât salariații publici inclusiv pensionarii, moștenitorii acestora precum și foștii funcționari publici demisionați pentru motive binecuvântate.

.Comunicat.

(Urmare)

hidroterapia caldă, aplicându-se apă caldă pe membrele bolnave la o temperatură destul de ridicată, însă suportabilă pentru copil fără nici un inconvenient.

Dar tratamentul de bază al paraliziei infantile în forma ei, constituită, acolo unde avem paralizii și atrofii, este tratamentul electric

Este o datorie din partea medicului, când cunoaște tehnica electrodiagnosticului și are și instrumentația necesară, să facă un examen electric al bolnavilor, spre a constata starea de excitație a nervilor și a mușchilor prin urmare să știe dacă există o reacțiune de degenerescență parțială sau totală.

Mai ales în forma de paralizie flască, mai mult sau mai puțin completă, tratamentul electric este absolut necesar, ca și în formele cu dureri. Curentul continuu, cu sau fără ionizare de iod și de intensitate moderată (5-6 m. A.) se adresează în același timp și mușchilor și măduvei, dacă se așază polul — la nivelul coloanei vertebrale unde există maximum de leziune, iar polul + pe extremitatea opusă coloanei vertebrale (durata 20-25 minute).

Tratamentul acesta are o influență favorabilă asupra mușchilor și șanturilor vertebrale, care sunt deseori prinși. În urmă lăsăm polul negativ imbatat sau nu de IK, pe regiunea mădulară, pe care o tratăm; se aplică polul + pe extremitatea membrului bolnav de o parte sau de ambele părți, după cum paralizia este uni sau bilaterală. Intensitatea pentru un singur membru este de 5-6 m. A., iar pentru 2 membre 10-12

Congresul presei latine a decurs într'un mod neobișnuit de entusiast și într'o continuă atmosferă de caldă înfrățire.

Congresistii au plecat apoi în excursie. Ei părăsesc țara azi, Duminecă 9 Oct., ducându-se la Belgrad.

Ministrul instrucțiunii, va acorda elevilor căzuți la examenul de admitere în cl. V-a anul acesta, un nou examen de admitere, care se va ține în luna Mai 1928, iar în Iunie și Septembrie, vor putea da, ca pregătiri în particular, examenul de cl. V-a.

Un alt accident mortal — de aviație s-a întâmplat deasupra pădurei Periș (Ilfov).

Plutonierul aviator Nicolae Chercea, s'a rostogolit la pământ cu avionul, din cauza unei aripi rupte de vânt.

Încă un pilot mort; încă o mașină distrusă!

Suntem în măsură să afirmăm că banca „Victoria” a hotărât să ajute populația rurală din comunele băntuite de grindină pentru a-și cumpăra grâu de însămânțare, cu sume de bani care variază după împrejurări și cu PROCENTE DEOSEBIT DE MICI.

Comunei CUVIN” i-s'a și dat peste 500.000 lei, în acest scop altor comune le vine rândul zilei acestea.

În felul acesta răspunde Banca la unele aluzii indirecte și de tot tipul de rele intențiuni ce le-am făcut într'unul din reportagiile numărului precedent.

O felicităm!

Compania TÂNASE va da a doua reprezentație la Teatrul orașenesc, Marți 11 Octombrie, ora 9 seara, cu revista „DĂ-TE JOS DIN CODUȘ”.

m. A. În caz de diminuare a excitabilității nervului se poate recurge la paralizare.

Tratamentul se face în serii, întrerupte de perioade de repaus. Simultan se face diatermia sau băi calde; mișcările pasive și masajul se utilizează în timpul de repaus al tratamentului electric.

5) În rezumat: în faza de invaziune, când este posibil, ca și în cea paralizică, la început serum de convalescenți și serum Pettit; după perioada acută Radio-termoterapie, sau numai băi calde parțiale în absența de aparate de Röntgen și de Diatermie, iar atrofia și hipotonia vor fi tratate prin curenții continui, în modul indicat.

SOCIETATEA STUD. DELA ACADEMIA TEOLOGICĂ DIN ARAD.

No. 2/1927.

Societatea studenților în teologie dela Academia Teologică din Arad s'a constituit pentru anul școlar 1927/28 și și-a ales următorul comitet de conducere: președinte: T. Herbeiu a. III; vice-preș.: St. Giulezean a. III; secretar: Gh. Cereanți a. II; casier: St. Teretean a. II; controlor: A. Tripon a. III; econom: I. Miclușia a. II; bibliotecar I: V. Glodean a. III; bibliotecar II: Gh. Perva a. II; bibliotecar III: O. Tămaș a. I; notar: I. A. Lăzărescu a. II; notar II: I. Faur a. I; com. literară: I. Schiopu a. III; I. Frișcan a. III; N. Boboc a. II; T. Kőrösladányi a. II; I. Poleac a. I; Gh. Moțiu a. I; com. de revizuire: Gh. Crișovan a. II; Gh. Barbă a. I; com. muzicală: V. Barbulescu a. III; Gh. Iescău a. II; T. Gutu a. I.

Banca „TIMIȘANA” a trecut peste greutăți. (Să-și retragă și Ministerul ordinul circular).

Într'un număr trecut amintisem de cazul unei bănci de dincoace (nu dincolo cum din greșală a fost tipărit), asaltată de deponenții alarmați de campania nesocotită a unor zlate tendințioși informate. Am clasificat aceea acțiune drept criminală, și nici azi nu dispunem de expresiuni destul de categorice și aspre pentru a o înflera cu toată cruzimea.

De astă dată putem vesti cetitorii noștri, că avem informații autentice, că banca „Timișana” a trecut peste greutăți: deponenții și-au regăsit calmul și nu numai că nu mai ridică paralele depozitate, ci cei mai mulți le readuc îndărăpt.

Cu toate acestea o bună parte din acele sume ridicate, — cunoscând mentalitatea harpagonică a deponentului sgârcit și dându-ne seama, că vor fi ajuns în mâinile hrăpărețe ale băncilor minoritare, care vor ști să-i păstreze și pe mai departe, — nu se vor mai reîntoarce. Astfel câteva milioane achiziționate de banca „Timișana” ca și depuneri cu atâta trudă și jertfe, trec acum în mâni streine. Iată care e rezultatul unei dușmăni românești, oarbe și nechibzuite. Cine răspunde pentru paguba ce s'a făcut băncii?

Notăm aci, că și măsura luată de Ministerul Internelor pentru a aduna banii publici la Casa Depunerilor, a fost pe cât de pripită, pe atât de primejdioasă. Acea dispoziție numai asupra Băncii Naționale se răsună. Cum se poate închipui retragerea din circulație a numerarului, o sumă de câteva sute de milioane, plasate toate la bănci românești, într'un timp de criză de lipsă de numerar cronică, lecuită numai cu cele mai artificiale mijloace? Băncile românești, neavând resurse suficiente pentru a mobiliza această sumă importantă, la caz că vor fi constrânse a o plăti, — numai la Banca Națională vor alerga, după credite noi.

Credem, că domnilor dela centrale va fi de învățătură, și nu vor mai lua asemenea măsuri, cari pot fi exploatate, ca și în cazul „Timișanei”, — de dușmanii băncii ori a conducătorilor ei, — spre paguba puținelor bănci românești, ce ni-au mai rămas.

Sperăm, că Ministerul, va fi revenit asupra dispoziției sumare luate, revocând-o.

Un deponent

Pentru ofițerii de rezervă.

În conformitate cu ord. Comandamentului 7 Teritorial Nr. 28589/927, toți ofițerii de rezervă proveniți din fosta Armată Austro-Ungară cari nu și-au clarificat încă situația militară, sunt invitați pentru ultima dată să-și clarifice situația de ofițer de rezervă, înaintând acestui cerc până la data de 20 Noembrie 1927, actele notale mai jos (după data de mai sus nu se mai primesc nici un fel de acte).

Ofițerii de rezervă proveniți din fosta Armată Austro-Ungară, cari nici până la data de mai sus nu-și vor clarifica situația (nu vor depune actele prevăzute în prezentul ordin) vor fi urmăriți și recrutați la contingentul respectiv cu gradul de soldat și trași la răspundere ca nesupuși la legea recrutărei Armatei.

1) Cererea, 2) lista personală, 3) dovada gradului, 4) certificatul de studii, 5) certificatul de naționalitate, 6) Certificatul de moralitate, 7) certificatul de cunoașterea limbii române 8) declarația de renunțare la orice supuse străine, 9) Memoriul asupra timpului întrebuintat dela 1 Noembrie 1918 până în prezent, 10) actul de botez.

Certificatul medical se va elibera de către medicul garnizoanei Arad, iar certificatul de cunoașterea limbii române de către direcțiunea unei școli de stat sau de către acest Cerc.

Toate actele vor fi prevăzute cu timbrele legale.

Nr. 2022/1927

Publicațiune.

Primăria comunei Pecica aduce la cunoștință generală că în 10 Noembrie 1927 oară 10 a. m. se va ține licitație publică pentru furnizarea imprimatei și registrelor de lipsă în anul 1928 cu oferte închise.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 70-83 din legea contab. publ. Pecica, la 4 Oct. 1927.

Primăria

Nr. 343.

Scandalul claksoanelor.

S'au înmulțit automobilele în Arad ca și în toate orașele țării; de ce adică am rămâne mai pre jos? Nu mai merge nici o negustorie, magazine se închid în fiecare lună, negustorii minoritari plâng în tot locul că nu mai merge, profesioniștii la fel, criză și prăpăd.

Toți protestează că la cârma țării nu sunt oameni pricepuți cari să facă viața mai ușoară, dar, vedeți este un dar: la un colț de țară plânge negustorul, avocatul etc. și cum l-ai scăpat din ochi, îl sosește limuzina sau torpedul, și sboară 650 de automobile, urlând din claksoane de crezi că a venit sfârșitul pământului.

Copiii de la școale s'au îmbolnăvit subit de „paralizie claksofonică” și cum scapă pe stradă îl vezi cu ghiozdanul la subțioară urlând ca „Fiatul” sau ca „Hupmobilul”.

În București, Prefectul Poliției, a reglementat urletul claksoanelor. Pe când locuitorii nevoiași și pașnici al Aradului vor scăpa de asemenea urlete?

Au automobilele trompete pentru oraș, claksonul este pentru drumurile de țară.

Așteptăm cu nerăbdare de la Dl. Prefect al Poliției Arad măsurile ce se impun în acest caz.

Anticlaksonistul

În atențiunea celor în drept

Atragem atențiunea d-lui prefect al poliției că pensionarele unor anumite case cu obloanele lăsate, au năpădit orașul și în fiecare seară între orele 6-9 dau un aspect ciudat străzilor principale. De multe ori ciudățenia se face nu numai văzută ci și simțită prin semnificative lovituri de coate.

Lăsând la o parte latura morală a chestiunii, ne obișnuisem să privim altfel Aradul — cel puțin sub raport estetic. Și regretăm că cu toată excesiva bunăvoință cu care eventual ar putea fi privite, nici toaleta — mai mult decât sumară — nici eleganța gesturilor, nu pot justifica prezența acestor persoane pe străzile Aradului.

Sperăm să nu ne fie dat prilejul a reveni.

Corsoan.